

Agrupació Fotogràfica de Catalunya

Carrer Duc de la Victòria, 14, pral.

BARCELONA

Any V - Núm. 47

Setembre de 1929

Es un deure nostre

Com tothom sap, a la nostra Agrupació li ha estat confiada la tasca d'organitzar el Saló Internacional de Fotografia que ha de tenir lloc el proper Novembre al Palau de Projeccions de l'Exposició de Barcelona.

També és de tothom sabut que aquest serà el primer Saló Internacional que hom celebrarà a la nostra estimada Ciutat.

I tant el fet de que la responsabilitat directa de l'organització recau damunt la nostra entitat, com el de que per primera vegada veurem aplegades a la Capital nostrada, obres dels millors fotògrafs d'arreu el món, ens imposa a tots els socis el deure, moralment i materialment parlant, de contribuir amb tot el nostre esforç, fet amb tota la nostra bona voluntat, per a que aquest primer Saló Internacional —fonament i clau de successius, si en reeixim airosament— obtingui un èxit literalment esclatant.

Devem, doncs, ajudar-hi eoncorrent-hi nosaltres i fent-hi concòrrer al qui sabem que poden fer-ho, tant si viuen entre nosaltres com si són lluny nostre; oferint-nos a la Comissió per tot allò que el nostre treball pugui ésser-hi d'alguna utilitat; fent-ne propaganda constantment; visitant-la i fent-la visitar repetidament. i, sobretot, no deixaat-nos endur per l'esperit de murmuració i crítica i sí pel de benvolència i comprensió, si per atzar hi trobessim quelcom que —sortit de mans d'homes— no fos prou perfecta.

Es tan sols fent-ho així que complirem com a bons socis i bons barcelonins.

Cosmos Fotográfico Fernández, S. A.

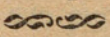
Material completo para
Fotografía - Cinematografía

Rambla de Canaletas, 1 - BARCELONA

Gevaert

Plaques diapositives
VITTACHROM
Donen imatges
sèpia, taronja, roig, violat o blau
directament per revelat

Industria Fotoquímica Nacional :: Barcelena

De la llum

LLUM DE MAGNESI

Degut a la importància que té aquesta llum per a la fotografia i les diferents consideracions químiques que a ella es referèixen, he cregut convenient tractar aquest assumpte en un capítol especial.

El magnesi, com tots sabem, és un metall blanc i brillant, quasi com la plata, i té una densitat igual a 1'743; per tant, és lleugeríssim. Es conserva inalterable a l'aire sec, mes a l'aire humit s'oxida, recobrint-se d'una capa blanca.

Des de que es trobaren els moderns procediments elèctrics per a la obtenció del magnesi, aquest s'ha convertit en un producte industrial de preu limitat. Es fabrica mitjançant la electròlisi del clorur de magnesi fos.

La propietat en ell que més ens interessa, és la de cremar a l'aire amb facilitat, donant una llum vivíssima.

Un fil de magnesi de 0'3 mm. de diàmetre, emet una llum que equival amb electricitat, a la de 74 bugies.

La combustió del magnesi es distingeix de les demés combustions, pel fet de que la del magnesi i l'oxigen no és gasosa, sinó sòlida. Aquest òxit de magnesi, que és una pols blanca molt lleugera, permaneceix cert temps en suspensió a l'aire, constituint això el més gros inconvenient que presenta l'aplicació del magnesi en la fotografia, perquè embruta les habitacions y les persones.

S'ha lograt disminuir, encara que no suprimir, aquest inconvenient, cremant el magnesi amb dispositius especials.

El magnesi es troba en el comerç en forma de cintes i de pols. Amb làmpares especials és possible cremar regularment la cinta, que es fa sortir continuament del dipòsit. La llum d'aquestes làmpares podria servir per a il·luminar ambients en els que es poguessin obtenir fotografies amb pose, mes la llum tremolosa que produeix la cinta, fa que aquest sistema sigui molt poc usat i es dongui la preferència als sistemes d'il·luminació instantània amb pols de magnesi.

POLS LLAMPEC A BASE DE MAGNESI

Són molt usades actualment les mescles de magnesi en pols amb substàncies oxidants.

El magnesi en pols es troba amb diferents graus de finor, i la rapidesa de combustió depen de la major o menor finor d'aquesta i de la naturalesa de les matèries oxidants o d'altra naturalesa amb que es barreja.

Una substància que és molt usada en la preparació de llampecs de magnesi, és el clorat potàssic.

Quan s'encen una mescla de clorat potàssic i magnesi en pols, ocorre, que l'oxígen el combina amb el magnesi cremant-lo instantàneament i donant una llum vivíssima. Perquè la quantitat d'oxígen que prové del clorat sigui superior per cremar completament el magnesi, el pes del clorat deu ésser una vegada, i $\frac{3}{4}$ la del magnesi. En canvi, a la pràctica s'acostumen a pendre parts iguals d'ambdós productes; el magnesi que comença a cremar a costes del oxígen del clorat, aixeca la temperatura del reste de la mescla de tal forma, que pot així fàcilment continuar cremant amb l'aire ambient.

L'ús de la quantitat teòrica de clorat, si bé faria el llampec més instantani, disminuiria l'intensitat de la llum.

De la mescla de magnesi i clorat potàssic, quan no hi ha quantitat d'aquest últim amb excés, no s'en despren cap gas nociu. Mentre l'ignició d'aquesta mescla no's faci a dins d'un dipòsit tancat i resistent, no hi ha cap perill, encara que es treballi amb quantitats relativament crescudes; doncs no ocorre lo que s'en diu una fora explosió, perquè el caràcter principal d'aquesta, és el desprendiment d'una gran quantitat de gasos, i en canvi el producte de la combustió de magnesi i clorat és sòlit. La força explosiva és deguda a la ràpida dilatació de l'aire que estava interposat entre les partícules de la mescla, el que es despren a alta temperatura. Si es produís l'ignició en el buit, no tindria lloc l'explosió.

El magnesi sols crema si es porta a alta temperatura, i degut a aixó, la mescla de magnesi i clorat s'encen amb certa dificultat. Per aixó són impossibles amb aquesta mescla les explosions espontànies, que són bastant freqüents amb mescles de clorat potàssic i les matèries combustibles: sofre, sucre, fòsfor, etc., etc.

Amb experiments directes s'ha comprovat que no és possible obtenir l'inflamació de la mescla que estudiem picant-la repetidament sobre una enclusa ni fregant-la amb el martell. També resulta bastant difícil encendre-la amb un fòsfor; mes en canvi, es logra fàcilment per mitjà d'una metxa o escalfant la mescla dins d'una capsula metàl·lica, sobre un llum de gas o d'alcohol.

De totes maneres, no es té de creure que la mescla de magnesi i clorat pot manejar-se sense precaucions.

Serà convenient, per evitar qualsevol inflamació, fer la mescla sobre d'un paper i amb una cullera no metàl·lica, i no deurà efectuar-se mai en un morter. Es manejarà la mescla amb petites quantitats i es procurarà no acostar-se a cap flama ni estufa. Quan es tracta de quantitats relativament petites, lo perillós no és la explosió, sinó la projecció de partícules incandescent, que poden ferir principalment a la cara.

Al usar la mescla es procurarà encendre-la fent ús d'algun sistema que permeti a l'operador col·locar-se a certa distància, per evitar l'efecte de les projeccions. El procediment més senzill i segur, consisteix en agafar una fulla de paper de filtre, submergir-la en una solució de nitrat de potassa al 10 per 100 i deixar-la assecar. Amb aquesta fulla així sucada, es fa una petita bossa (utilitzant per enganxar-la una mica de midó), deixant una tireta de paper que surti.

S'introdueixen en la bossa els grams necessaris de mescla i s'enganxa a la paret amb un clau o agulla, com també pot enganxar-se a la punta d'un bastó i aguantar-lo en l'aire; seguidament s'encen el trosset de paper que fa de metxa (degut al nitrat amb que està empapada) i al arribar a cert punt té lloc el llampec.

La quantitat de mescla a usar depen de l'objecte a fotografiar i de les dimensions del local que es té d'il·luminar.

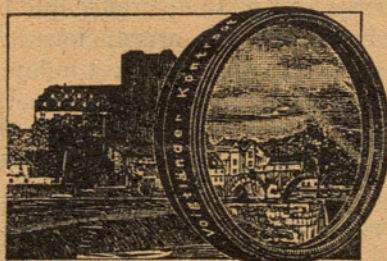
Nosaltres hem comprovat que el perclorat de potassa es més estable que el clorat i per tant, pot remenar-se amb més seguretat tenint, además, l'aventatge de proporcionar una més gran quantitat d'oxigen; és sempre aconsellable substituir per ell el clorat.

La mescla de un gram de magnesi i $\frac{1}{2}$ gram de perclorat de potassa en pols, és la que jo uso des de fa molts anys, sense que hi hagi trobat mai cap inconvenient.

Recents experiments amb diferents substàncies oxidants i molt especialment amb el perclorat, han ensenyat que augmentant la proporció del comburent, la velocitat d'inflamació augmenta, més l'actinisme de la llum emesa, disminueix amb proporció no despreciable. La qual cosa ens demostra, que en cap cas poden trobar-se juntes les característiques de màxima rapidesa d'inflamació del llampec i màxim actinisme de la llum produïda pel mateix.

per la traducció:

J. FONT CASTELLS

Los Lentes de color de rosa en la Fotografía

De la misma manera que en la vida el mundo aparece más hermoso contemplado a través de unos anteojos de color de rosa, las fotografías resultan mucho más bonitas usando **un buen filtro amarillo.**

Mas para que el filtro amarillo resulte eficaz, para que reproduzca los matices más finos y delicados de la Naturaleza con verdadera fidelidad y correcta ponderación de valores, sin que a causa de su empleo resulte menoscabada la nitidez de dibujo del objetivo, es necesario que sea un filtro amarillo bueno como los que llevan la marca

Voigtländer

que pueden adquirirse en los buenos establecimientos de fotografía.

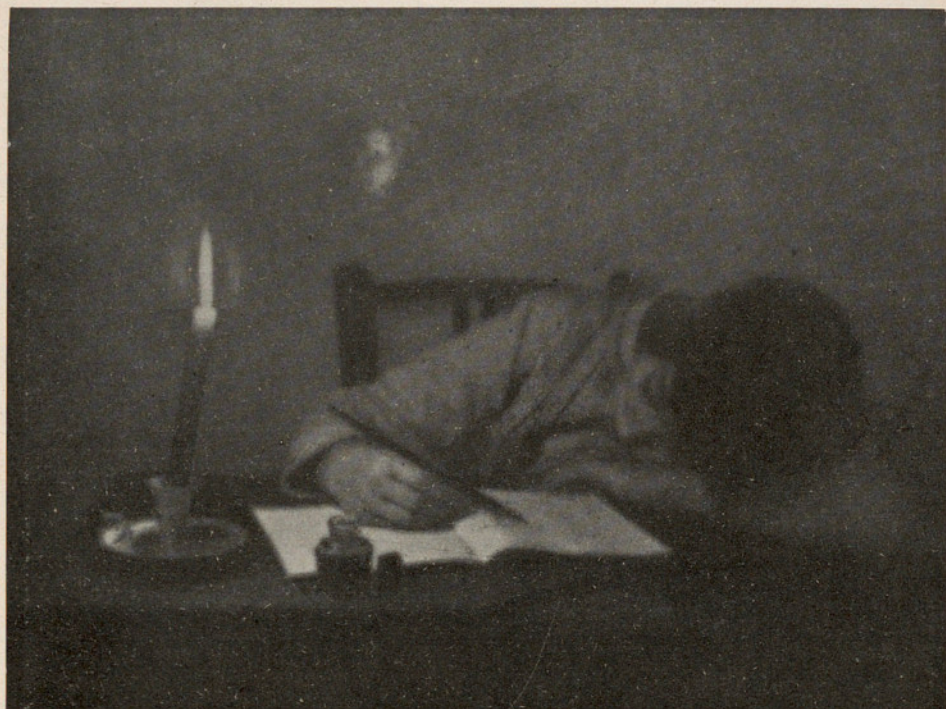
Pídase el catálogo, que se envía gratis, el representante:

C. Behmüller, Rambla Cataluña, 124
B A R C E L O N A

Marina (Bromur)
Autor: Soci J. Font Castells

AGRUPACIÓ FOTOGRAFICA
DE CATALUNYA

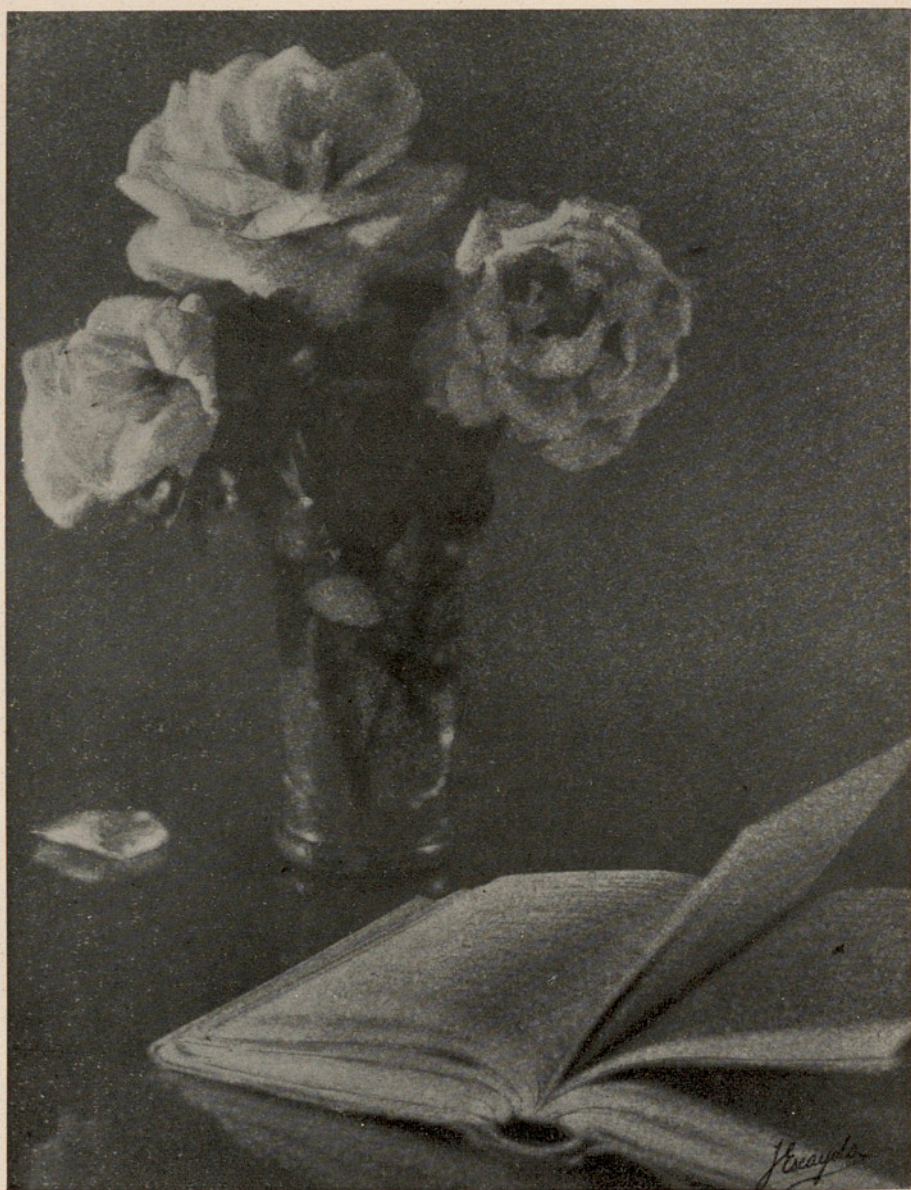

El millor treball (Bromur)
Autor: Soci A. Campaña

El noi del Jerro
Autor: Soci L. Font Fernandez
Del II Saló de Primavera de l'Agrupació

AGROPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

Comsipició (Bromur)

Autor: Soci J. Rocavert

Certamen de Fotografia Barcelona
(Premi especial)

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA
DE CATALUNYA

Algo sobre ampliación

La mayoría de los aficionados a la fotografía artística, cuando recibimos las bases de algún Salón o Concurso y lo- gran interesarnos, lo primero que se nos ocurre es el repasar nuestros negativos, con el noble afán de superar el valor de las pruebas no inéditas que guardamos en cartera, y que por no serlo, han desmerecido ya a nuestros ojos. Y así es como se sucede ante la lámpara un negativo tras otro, pareciéndonos casi todos bonitos y merecedores de la ampliación, pero —y cuanto, ¡ay!, pesa este pero—uno es algo duro, el otro demasiado gris, aquél excesivamente ópaco y éste bueno, tal vez, para directos, mas no apto para sufrir la ampliación, etcétera, etc. En resumen, que de 20 clichés, por ejemplo, a que hemos pasado revista, escogemos dos o tres que irremisiblemente son los asuntos que menos nos atraen. Pues bien, esto no sucede, o pasa en limitadísima escala, empleando el método que voy a describir.

Teniendo que tirar varias ampliaciones para nuestro futuro Salón Internacional, seleccioné varios clichés, sin preocuparme poco ni mucho en si no eran lo suficientemente suaves para ser ampliados, y me dediqué entonces a repasar todos los manuales y revistas que tenía en mi biblioteca, para obtener una fórmula capaz de rendir una elasticidad tal que me permitiera trabajar sin reservas, o limitadas estas a la mínima expresión. Ya desconfiaba de salir airoso en mi cometido, cuando encontré la buscada panacea en el boletín de nuestra propia entidad, correspondiente al mes de octubre de 1928. El resultado con papel Antique Kodak y Wellington, únicos con que lo he ensayado, fué óptimo. Pero, para mayor claridad, comenzaré describiendo la forma de operar.

Ante todo hay que clasificar los negativos en méritos a sus condiciones, a saber:

Clase I.—Negativos muy grises (muy pasados, poco revelados).

Clase II.—Negativos grises (pasados y muy poco revelados o revelados con revelador demasiado diluído).

Clase III.—Negativos suaves y detallados (normales).

Clase IV.—Negativos vigorosos (ligeramente cortos o justos, pero muy revelados o bien en virtud de la naturaleza del sujeto).

Clase V.—Negativos duros (cortos muy revelados, contrastados por modalidad del sujeto o normales revelados con revelador concentrado o demasiado bromurado).

La pose para la ampliación se calcula la mínima neces-

ria para los blancos en las clases III, IV y V, y la necesaria para las sombras, o sean, los negros, en las clases I y II. Las pruebas se harán con un trocito del mismo papel con que tiene que tirarse la ampliación.

Las fórmulas del revelador las copiamos del antes citado boletín para mayor comodidad:

REVELADOR AL METOL-HIDROQUINONA

Fórmula A:

Agua hervida	1000	cc.
Metol	—	1'2 gr.
Metabisulfito potasa	10	"
Hidroquinona	10	"
Sulfito sosa anhidro	10	"
Carbonato sosa anhidro	20	"
Bromuro potasio	2	"

Fórmula B:

Agua hervida	1000	cc.
Metol	5	gr.
Metabisulfito potasa	5	"
Sulfito sosa anhidro	5	"
Carbonato sosa anhidro	18	"
Solución A	25	cc.
Bromuto potasio al 10 por ciento	5	"

Las disoluciones a emplear para cada clase de clichés es como sigue:

Clase I.—Solución A pura.

Clase II.—Solución A 4 partes, solución B 1 parte, y agua 3.

Clase III.—Solución A 1 parte, solución B 1 parte, y agua 1.

Clase IV. — Solución A 1 parte, solución B 8 partes, y agua 12.

Clase V.—Solución B 1 parte, y agua 2 partes.

Para las IV y V clases, si el tono de la imagen, después de seca, fuése excesivamente gris o desagradable, se virará en el siguiente baño:

Agua	1000	cc.
Sulfocianuro de amonio	25	gr.
Acido tartárico	2	"
Cloruro de sodio	5	"
Cloruro de oro al 1 por ciento	20	cc.

Al cabo de media hora de inmersión en este baño, el color de la imagen será de un negro violeta muy agradable.

Téngase, sin embargo, en cuenta que los baños empleados para las Clases IV y V revelán la imagen deprisa, pero luego

tardan en intensificarla, por lo que muchas veces el color desagradable de la prueba es debido a que está insuficientemente revelada.

Si para la obtención de los negativos se empleó el baño a la glicina Bourée a media hora de duración y una tabla o fotómetro para la obtención de la exposición, rara vez tendremos clichés que tengan que clasificarse a las clases I, II y V, quedando reducido el problema a las otras dos, de mucha más fácil corrección.

Hay otra manera de obtener el mejoramiento de un cliché y es el contratipo, obtenido a través de un positivo sobre una placa muy rápida, pero este procedimiento será objeto de otro artículo, debido a uno de los más destacados elementos de nuestra Agrupación.

Por hoy creo bastará con lo dicho, y aconsejo a todos los que tengan algún negativo interesante, pero deficiente, ensaye este método que, como ya dije, lo encontré en nuestra propia revista, siendo, según se dice en ella, debido al señor M. Bierman, de Inglaterra.

RAFAEL M. MARTINEZ.

El día 23 de setembre

en

Claudi Carbonell

començarà un

Curs de Bromoil

Comissió de cultura fotogràfica

President: Salvador Lluch; Vocals: Srs. Costa; Soler i Aguilar

Aquesta comissió prega a tots aquells qui tinguin algun projecte relacionat amb el seu comés, vulguin comunicar-li les seves idees, les quals, una vegada aprovades pel Consell Directiu, i estudiades convenientment, seran portades a la pràctica.

Dels demés actes que realitza aquesta comissió se'n posa nota detallada a la taula d'avisos de l'Agrupació.

Comissió de Cinematografia

President: F. de Baños; Secretari: Sr. Josep Demestres
Secretari: senyor Josep Piera

En el moment de la impressió del present BUTLLETÍ, no hem rebut cap nova i detalls que faci referència a aquesta Comissió.

Comissió Laboratori

President: Sr. Salvador Forcada; Vocal: Sr. Ramón Sulé

En el moment de la impressió del present BUTLLETÍ, no hem rebut cap nova i detalls que faci referència a aquesta Comissió.

Comissió Butlletí

President: Sr. Carles M.ª de Quintana
Vocals: Srs. J. Porqueras, G. Ramón i J. Mestres

Aquesta Comissió, amb el bon desitg de què els senyors socis que li vulguin trametre algun escrit o prova per a publicar en el nostre BUTLLETÍ, els hi sigui més avinent a llurs habituals ocupacions, ha decidit canviar el dia i hores de les seves reunions setmanals, que en endavant tindran lloc tots els divendres feiners de deu a dotze de la vetlla.

Comissió Biblioteca

President: Sr. Josep Demestres; Secretari: Sr. F. de Baños

Han sigut renovades les subscripcions a:

Foto.

El Progreso Fotográfico.

Photo Revue.

La Photo pour Tous.

Il Corriere Fotografico.

American Photography.

Photographische Rundschau und Mitteilungen.

S'han rebut i el conserge els té a la disposició dels Srs. socis que desitgin examinar-los a l'estatge social, els següents anuaris:

Luci et ombre 1928.

Photograms 1928.

Es intenció d'aquesta comissió procurar que els anuaris dels salons més importants i les revistes més destacades nacionals i estrangeres, formin part de nostra biblioteca.

Comissió concursos i exposicions

Presidet: Sr. Joan Xicart; Vocals: Srs. Font i Ripoll

V SALO DE SARAGOSSA. — Del 17 al 31 d'octubre. Termini 24 setembre 1929. Drets ptes. 5'—

III SALO D'ANVERS. — Del 22 decembre 1929 al 3 gener 1930. Termini 15 novembre 1929. Drets 5 f. belgues.

Probablement es farà una remesa col·lectiva per a aquest saló.

XXIV SALO DE PARIS. — Del 5 al 20 d'octubre 1929. Termini 1 setembre 1929. Drets 30 francs.

Probablement es farà remesa col·lectiva el 20 d'agost 1929.

Han figurat obres dels següents senyors al III SALO DEL JAPO.

OBITUARI

El nostre consoci i bon amic en Salvador Baguñá, està passant dolorosos moments per el traspàs de la seva filleta (q. c. s.).

Des d'aquestes ratlles, li enviem en nom de tots els companys que formen aquesta «Agrupació», l'expressió més sincera del nostre condol.

Amb tot l'afecte ens associem al seu dolor i voldriem trobés un prompte consol per a tan gran pèrdua.

D'interés per a tots els socis

Assabentem a tots els socis, que de continuar amb la seva actitud de no remetre fotografies per ells obtingudes, per a publicar-les al nostre Butlletí, ens veurem obligats a suprimir les pàgines gràfiques.

Demanem també la col·laboració literària tècnica, ja que éssent una publicació per a tots els socis, precisa un esforç col·lectiu per a que sigui l'obra de tots.

*Primer Saló Internacional
de Fotografia*

Barcelona 1929

Del 30 Octubre al 24 Novembre

al

Palau de Projeccions

de la

Exposició de Barcelona

CONSULTORI

P. P.--Caram, caram, de senyor Felip! Bé està prou de xerina la vostè! La seva consulta és un veritable joc de disbarats! Quina sort la seva de tenir tan poca feina que li permeti perdre el temps d'aquesta manera! Ja sabem el que cal fer en semblants casos: agafar el paper que conté la pregunta, fer-ne confetti i... cap al cove. Però vet aci que, aquesta vegada no volem que vostè es cregui que se'ns ha rifat. Ens ha vingut en un moment que estem, per casualitat, desvagats i, com de costum, amb molt bon humor. Li contestarem en el mateix estil, per a palesar-li que si es tracta de fer barrila, li costarà un xic de deixar-nos endarrera. I no volem acabar aquest preàmbul sense dir a vostè —i en vostè a tothom— que aquesta demostració la fem per única i sola vegada damunt les planes d'aquest Butlletí, car no volem que ningú el prengui per un «Xut» de la fotografia. El quí vulgui fer brome-ta que ens vingui a veure i serà tan ben rebut com a bastament satisfet.

L'entrellat de la seva enrevesada demanda és que vostè voldria saber com s'ha de fer per a obtenir un bon *quatríptic de dos imatges*; no és això? Doncs, miri, res de tan fàcil; operi tal com li anem a dir i aviat en serà un mestre expert.

Primer de tot ha de triar un clixé tan perfecte com possible sigui i tan passat de posa que no s'hi vegi res. S'engrandeix, reduint-lo a la mida que un home desitgi, amb un conta-fils sense vidre i damunt un paper fi al cloro-form.

Després reveli en secret (a la llum d'un blandó encés pels dos caps) amb aspirina concentrada molt diluïda; renti amb aigua de mar dolça i fixi la prova amb puntes de parís sobre un forat més gran que el paper (no s'oblidi d'acidificar aquest fixador amb àcid úric). Torni a rentar-la amb aigua i sabó per espai d'una setmana i mitja i deixarla assecar a sol i serena, sota la pluja, una mitja horeta.

Un cop enllestida, l'esquinça en sis o trenta trossos i en tria els seixanta tres que li facin més fàstic i que millor hagin quedat, i els llença, tots plegats, al W. C. Baixa al carrer, entra a cà l'adroguer de la cantonada y li manlleua unes calces a tornar a fi de mes; les enmarca a la portuguesa en forma de llonguet i... ja està!

Oi, que és sensill? Costa més de explicarho que de fer-ho.

Si li agraden els viratjes, llogui un taxi i faci's pujar a Vallvidrera.

V. G. — L'aparell a que vosté es refereix, el coneixem perfectament per haver-lo estudiat detingudament i fet algunes proves. Al nostre entendre, es tracta més aviat d'una novetat que de res més. No vé a solucionar cap dels problemes avui existents en la fotografia. Està molt ben fet, és molt curiós, d'una precissió model i tot el que vosté vulgui, però hi han altres aparells més antics que el que ens ocupa, que són molt més recomanables a qui vulgui fer fotografia artística, per aquest darrer cas, nosaltres acnosellariem, abans d'ell, d'altres ja coneguts per tothom, que, si bé no tenen alguns dels avenços que ell porta, tampoc ofereixen els no petits inconvenients que li hem pogut observar.

J. P. — Deixis de comparacions, això li passarà amb qualsevol classe de placas dons les gelatines ja sabem que amb l'escalfor es fonen, més o menys, està clar que n'hi han que resisteixen més, però per a no trobar-se amb fracassos d'aquesta mena, li recomanem l'us d'un fixador àcid enduridor i estem segurs de que no, li succeirà més.

Nosaltres utilitzem la fórmula que recomana la casa Kodak per a els seus papers i mai s'han fet malver els clixés a causa de aquest fixador no necessitan rentar-se tanta estona (aixó li podem demostrar quan vosté vulgui). La fórmula li indiquem aquí mateix per a comoditat seva:

Aigua	1000 c. c.
Hiposulfii sòdic . . .	250 grs.

a aquesta sol·lució s'hi afegeix la següent:

Aigua	75 c. c.
Sulfit de sosa anhidre	8 grs.
Acid acetic cristal·litzable	12 c. c.
Alum de roca pulveritzat.	15 grs.

Es barregen les dues solucions i tindrà a punt el fixador ideal per a papers, plaques i positives durant els mesos de calor.